

Základní škola a Mateřská škola Nenkovice, okres Hodonín, příspěvková organizace

Nenkovice 222, 696 37 Želetice

tel. +420 722 467 303, e-mail: reditel@zs-nenkovice.cz

Dodatek č. 2 k ŠVP ZV ZŠ Nenkovice č.j. ZŠMŠNen 156/2022 (Vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem)

Základní škola a Mateřská škola Nenkovice, okres Hodonín, příspěvková organizace

Platnost od: 25. 9. 2023

Schváleno pedagogickou radou dne: 24. 10. 2023

Schváleno školskou radou dne: 23. 11. 2023

Ředitel školy: PaedDr. Roman Liebig

Koordinátor ŠVP: Mgr. Jana Kuchařová

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy vydal Opatření, kterým se v souladu s § 4 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Změna zohledňuje především specifické vzdělávací potřeby žáků-cizinců, kteří se vzdělávají v českých školách.

Na základě tohoto dodatku byl vypracován dodatek k ŠVP ZV Nenkovice, který se týká vzdělávání žáků cizinců a také žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka.

Základní škola a Mateřská škola Nenkovice, okres Hodonín, příspěvková organizace bude při vzdělávání žáků cizinců a za účelem jejich adaptace postupovat podle školského zákona. Vzdělávání bude probíhat v souladu s RVP ZV a ŠVP školy po dobu platnosti tohoto zákona.

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacích jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba, atd.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující, pro školní prostředí.

Úprava umožňuje žákům cizinců nahradit vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk v nejlepší zájmu žáka – cizince kromě vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Cizí jazyk také vzdělávacím obsahem češtiny jako druhého jazyka. Čeština tedy může být zařazena pro tyto žáky jako druhý cizí jazyk. Jako podpurný materiál lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání.

Poskytujeme cílenou podporu žákům s odlišným mateřským jazykem (OMJ), tak by se co nejdříve mohli zapojit do běžné výuky a následně dlouhodobě podporujeme rozvoj jejich akademického jazyka, aby jejich účast ve vzdělávání mohla být ve všech předmětech co nejefektivnější a aby mohl každý žák plně rozvinout své studijní schopnosti a potenciál.

Hodnocení žáků – jedná se o běžný předmět, ze kterého žáci budou hodnoceni na vysvědčení. Pravidla hodnocení jsou součástí školního řádu. Při hodnocení budou ovšem pedagogové klást důraz především na motivační složku, dle potřeby využívají slovního nebo formativního hodnocení.

Žáci s OMJ jsou zařazeni do ročníku, kterému odpovídají věkem, s přihlédnutím k dosavadnímu průběhu vzdělávání, resp. k jazykové vybavenosti žáka. Na podpoře žáků se aktivně podílí ředitel školy, učitel českého jazyka jako dalšího jazyka a několik dalších přidružených pedagogů. Po příchodu nového žáka s OMJ do školy učitel českého jazyka provede orientační jazykovou diagnostiku, aby zjistil úroveň znalosti češtiny žáka a mohl na jejím základě vhodně nastavit jeho podporu. Výsledky jazykové diagnostiky jsou konzultovány s ostatními vyučujícími. Žákům může být vypracován Plán jazykové podpory, ve kterém mu v jednotlivých předmětech výuky stanovují individuální vzdělávací síle, které jsou pro něj vzhledem k jeho jazykové bariéře reálně dosažitelné. Pokud má žák s OMJ, kromě nedostatečných znalostí z češtiny jako dalšího jazyka, další přidružený problém, škola po domluvě se zákonnými zástupci doporučuje vyšetření v pedagogicko-psychologické poradně. Dále škola postupuje dle vyšetření a konzultace s PPP.

Pedagogové a asistenti pedagogů k tomu určení budou dle plánů provádět výuku českého jazyka – základní jazyková příprava. Výuka bude zaměřena na osvojení základní slovní zásoby, důležitých frází k porozumění a orientaci v českém prostředí. Budeme klást důraz na klidnou a pohodovou adaptaci žáků a jejich přijetí mezi ostatní spolužáky. V rámci adaptace mohou žáci využít i školní družinu a akce pořádané školou.

Po příchodu nového žáka s OMJ do školy proběhne domluva mezi třídním učitelem a učitelem českého jazyka, kdy se ujasní žákovy potřeby nejen ve vzdělávání, ale i v oblasti celkové adaptace a socializace v novém školním i kulturním prostředí. Škola může zvážit také zapojení pomáhajícího spolužáky, tzv. „patrona,“ který bude novému žákovi nápomocný. Důležitá je také nastavená vhodná forma komunikace se zákonnými zástupci žáka.

Osvojování českého jazyka pro cizince pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí a jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.

Žáci budou vedeni k pochopení jazyka a k rozvíjení pozitivního vztahu k českému jazyku. Dále budou vedeni k pozitivnímu vztahu k mnoho jazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti. Cílem také bude vznímání a postupné osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků ke sdělování názorů. Zapojuje se také třídní kolektiv, kdy učitelé podporují, aby kolektiv přijímal vícejazyčnost jako přirozený jev, který může vzdělávání obohatit.